NATIONAAL KENNISINSTITUUT ONDERWIJS
NCO

Van M- tot E-toets: inzicht in de leergroei van het afgelopen halfjaar

Rapportage op basis van gegevens uit het leerlingvolgsysteem door het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Bestuur: **Bestuursnaam**

Instelling: **Schoolnaam**

Onderwijsrichting: **bo**

Brin-Vestiging: **CITO**

Publicatiejaar: **November 2026**
Nationaal Kennisinstituut Onderwijs

COLOFON

Titel: **Van M- tot E-toets: inzicht in de leergroei van het afgelopen halfjaar**
Rapportage op basis van gegevens uit het leerlingvolgsysteem door het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs
Auteurs: NKO
Grafisch ontwerp: Nieuw-Eken, Heerlen
Foto cover: Pancake Pictures - Patricia Rehe
Publicatiedatum: November 2026
Referentienummer: 2026110007

© NKO 2026
Behalve voor intern gebruik mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding **3**

1 Absolute vaardigheidsscores per jaargroep **4**
1.1 Begrijpend lezen . . . 5
1.2 Spelling . . . 6
1.3 Rekenen-wiskunde . . . 7

2 Absolute leergroei per jaargroep **8**
2.1 Begrijpend lezen . . . 9
2.2 Spelling . . . 10
2.3 Rekenen-wiskunde . . . 11

3 De leergroei per domein **12**

4 De leergroei uitgesplitst naar geslacht **14**
4.1 Geslacht . . . 15

Bijlage 1 Data en bewerkingen **16**

Bijlage 2 Begrippen **17**

Contact **18**

INLEIDING

Deze leergroeirapportage geeft een antwoord op een kernvraag van het onderwijs: hoe effectief is het onderwijs op mijn school? Een manier om daarnaar te kijken is door de leergroei van de leerlingen te berekenen: zijn hun vaardigheden in een bepaalde periode toegenomen?

Aanpak
Het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) berekent de leergroei van leerlingen op basis van toetsresultaten uit het leerlingvolgsysteem (LVS). Dit doet het NCO voor de leerdomeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde.

De toetsresultaten van Cito worden vergeleken met de gemiddelde leergroei van alle Cito scholen die LVS-gegevens hebben geleverd. Dit doet het NCO per jaargroep en per domein.

Het NCO inventariseert ook bepaalde school- en leerlingenpopulatiekenmerken, zoals de schoolgrootte en het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Door die kenmerken in berekeningen te betrekken kunt u zien hoe een school presteert ten opzichte van scholen met vergelijkbare kenmerken. Met dat doel werkt het NCO met de 'voorspelde referentiewaarde': de score van een fictieve school met vergelijkbare kenmerken als uw school en uw leerlingenpopulatie. De voorspelde referentiewaarde wordt in alle hoofdstukken getoond.

Mogelijkheden
Met de leergroeirapportage kunt u zien of de leerlingen op uw school (per jaargroep) naar verwachting presteren. De uitkomsten kunnen gebruikt worden als input voor gesprekken met de schoolleiding of met het onderwijsteam: zijn we op de goede weg, of moeten we op bepaalde gebieden bijsturen?

Opbouw
Deze rapportage bevat vier hoofdstukken:

1. Absolute vaardigheidsscores per jaargroep, waarbij de scores van het einde van het schooljaar 2025-26 (E-toets) over de domeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde worden vergeleken met die van een half jaar daarvoor (M-toets).
2. Absolute leergroei per jaargroep. Hierbij vergelijken we de leergroei tussen de M-toets en de E-toets met de leergroei in het vorige schooljaar.
3. De gestandaardiseerde leergroei per domein. Dit maakt het mogelijk om de domeinen onderling te vergelijken.
4. De gestandaardiseerde leergroei per domein, uitgesplitst naar geslacht. Hiermee kun je verschillen in leergroei zien tussen jongens en meisjes.

Kijktips en infoboxen
In deze rapportage vindt u kaders met kijktips en onderzoeksresultaten. De kijktips ondersteunen bij het interpreteren van de figuren. In de infoboxen met landelijke bevindingen lichten wij de resultaten toe van de factsheets over de basisvaardigheden van leerlingen in het Nederlands basisonderwijs die in 2026 door het NCO zijn uitgebracht.

Meer informatie
In een bijlage achter in deze rapportage staat informatie over de data en bewerkingen die het NCO heeft uitgevoerd. Achterin is ook een begrippenlijst opgenomen, waar enkele belangrijke gebruikte termen kort worden toegelicht. Op de website van het NCO staat **verdere uitleg en een uitgebreide technische toelichting**.

Schoolbestuurders kunnen de bestuursbijlage bij deze rapportage downloaden. In die bijlage staan de leergroeigegevens van al hun deelnemende scholen op de domeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde naast elkaar.

We hopen dat deze rapportage meer inzicht geeft in de prestaties van uw school, en een startpunt is voor verdere verbeteringen van het onderwijs op uw school!

Carla Haelermans, Coördinator Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs
Gerard Baars, Directeur Nationaal Kennisinstituut Onderwijs

1 ABSOLUTE VAARDIGHEIDSSCORES PER JAARGROEP

Hoe presteren de leerlingen van uw school op de onderdelen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde? De **Figuren 1.1**, **1.2** en **1.3** laten de resultaten zien op de E-toets van schooljaar 2025-2026. Deze worden weergegeven per jaargroep en afgezet tegen de scores van leerlingen op de M-toets een half jaar eerder. Ter vergelijking hebben we de scores op landelijk niveau opgenomen. De voorspelde referentiewaarde wordt hier ook getoond.

Met deze 'absolute vaardigheidsscores' is de 'absolute leergroei' in Hoofdstuk 2 beter te interpreteren: als uw leerlingen al hoog scoren, dan valt hun leergroei vermoedelijk wat lager uit. En omgekeerd, als hun resultaat aan de lage kant is, dan biedt dat meer ruimte voor verbetering. Let erop dat door de uitsplitsing per jaargroep het aantal leerlingen klein kan zijn; een uitschieter van een leerling naar boven of naar beneden kan dan een vertekend beeld geven.Daarnaast worden in dit hoofdstuk alle leerlingen meegenomen die een M-toets en/of E-toets hebben gemaakt. Echter, enkel de leerlingen die zowel een M-toets als E-toets hebben gemaakt worden meegenomen in de berekening van de leergroei in Hoofdstuk 2. Hierdoor kan het aantal leerlingen tussen Hoofdstuk 1 en Hoofdstuk 2 afwijken.

Infobox 1

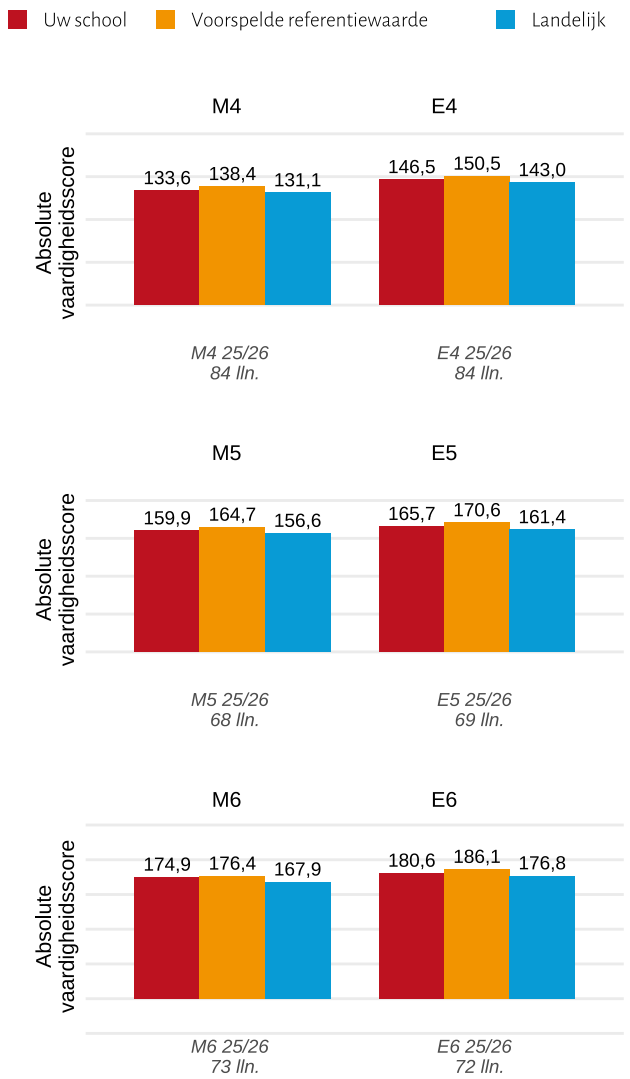
Hoe gaat het met de basisvaardigheden ***taal*** en ***rekenen*** van leerlingen in het Nederlands basisonderwijs?

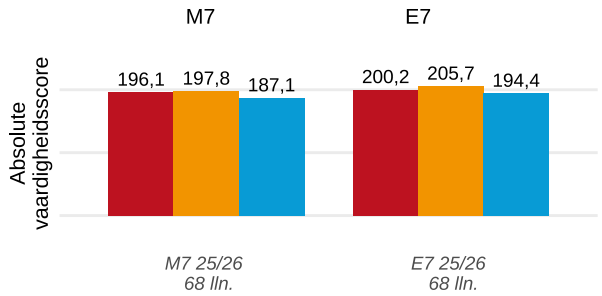
De taal- en rekenvaardigheid van leerlingen van schooljaar 2021-2022 tot en met 2025-2026 laten het volgende zien:

- De vaardigheidsscores zijn over het algemeen relatief stabiel voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde, maar bij spelling zien we een gemengd beeld.
- Het startniveau in groep 3 is bij begrijpend lezen en spelling gestegen tussen 2021/2022 en 2023/2024 en blijft over de schooljaren daarna relatief stabiel. Het startniveau van rekenen-wiskunde in groep 3 is licht gestegen in de afgelopen vijf schooljaren.
- Het percentage groep 7-leerlingen dat het referentieniveau 1F niet heeft behaald is relatief stabiel gebleven bij begrijpend lezen. Daarentegen is bij rekenen-wiskunde het percentage groep 7-leerlingen dat het referentieniveau 1F niet heeft behaald in de afgelopen vijf schooljaren gedaald.

De bevindingen in deze infobox zijn gebaseerd op eigen onderzoek naar basisvaardigheden in het Nederlands basisonderwijs. Zie de toelichting in Bijlage 1.

1.1 Begrijpend lezen

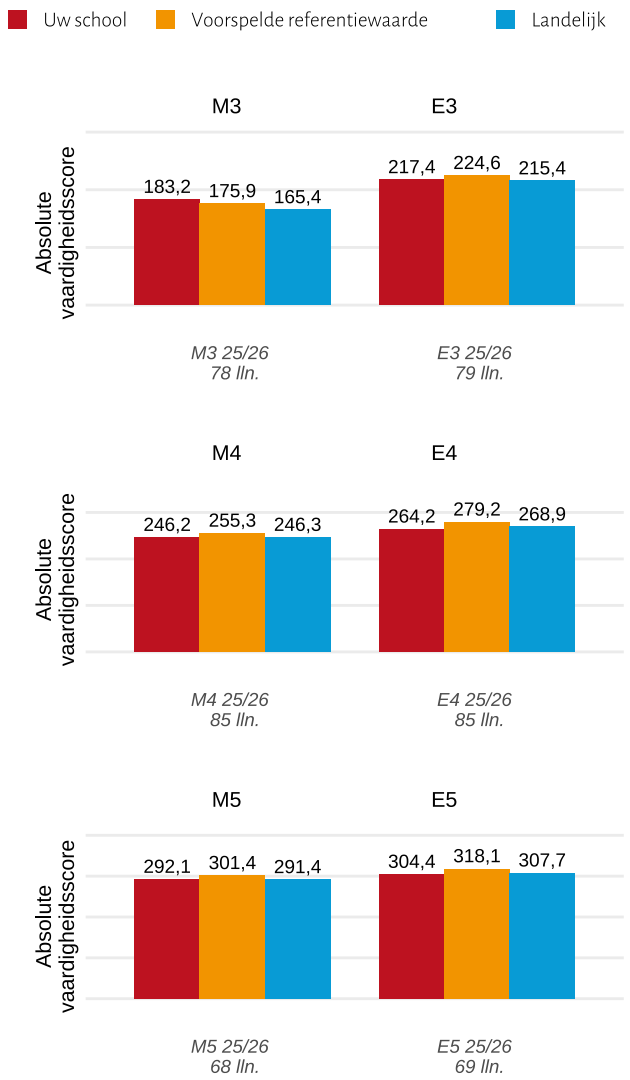

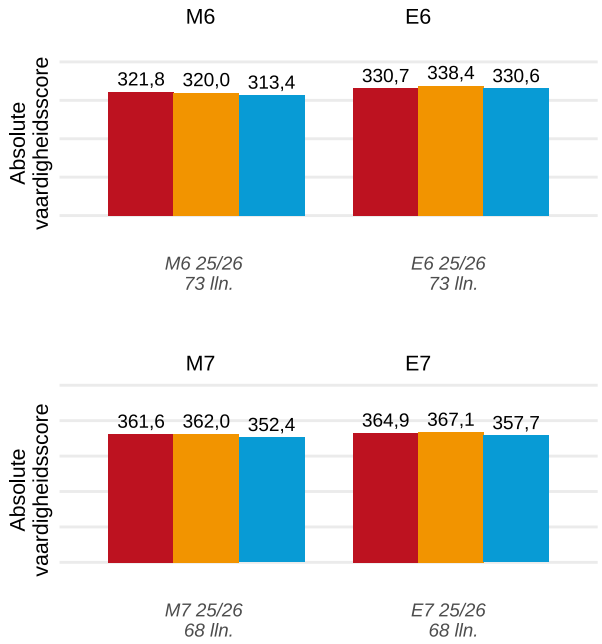
Figuur 1.1 Gemiddelde absolute vaardigheidsscore begrijpend lezen per jaargroep (M-toets en E-toets 2025-2026)

In **Figuur 1.1** kijken we naar de gemiddelde absolute vaardigheidsscores van de M-toets en de E-toets voor het domein begrijpend lezen. Om de interpretatie van het figuur te verduidelijken, bespreken we de gemiddelde absolute vaardigheidsscores van de M7- en E7-toets. Voor de M7-toets in schooljaar 2025-2026 bedroeg deze score op uw school 196,1. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde. De score voor de E7-toets van schooljaar 2025-2026 is 200,2. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde.

U kunt de rest van het figuur op dezelfde manier interpreteren.

1.2 Spelling

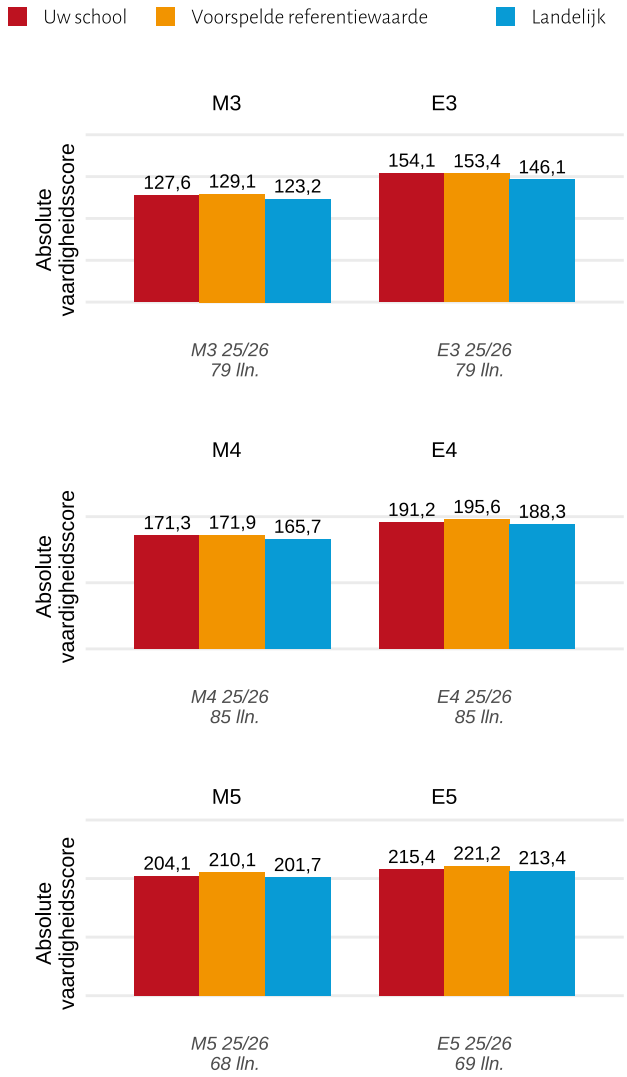

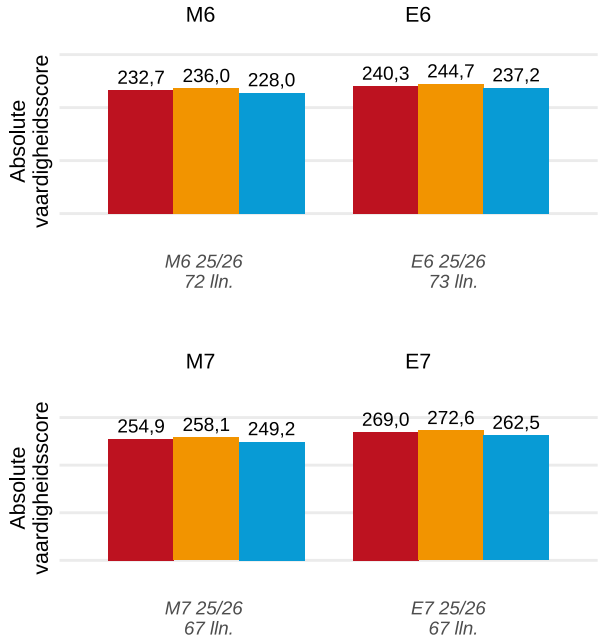
Figuur 1.2 Gemiddelde absolute vaardigheidsscore spelling per jaargroep (M-toets en E-toets 2025-2026)

In **Figuur 1.2** kijken we naar de gemiddelde absolute vaardigheidsscore van de E-toets en de M-toets voor het domein spelling. We lichten de gemiddelde absolute vaardigheidsscores van de M4- en E4-toets toe. Voor de M4-toets in schooljaar 2025-2026 bedroeg deze score op uw school 246,2. Dit is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde. Voor de E4-toets in schooljaar 2025-2026 bedroeg de score op uw school 264,2. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde.

U kunt de rest van het figuur op dezelfde manier interpreteren.

1.3 Rekenen-wiskunde

Figuur 1.3 Gemiddelde absolute vaardigheidsscores rekenen-wiskunde per jaargroep (M-toets en E-toets 2025-2026)

In **Figuur 1.3** kijken we naar de gemiddelde absolute vaardigheidsscores van de M-toets en de E-toets voor het domein rekenen-wiskunde. We kijken naar de gegevens van de M5 naar de E5. Voor de M5-toets in schooljaar 2025-2026 was deze score op uw school 204,1. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde. Voor de E5-toets in schooljaar 2025-2026 is de score op uw school 215,4. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde.

U kunt de rest van het figuur op dezelfde manier interpreteren.

2 ABSOLUTE LEERGROEI PER JAARGROEP

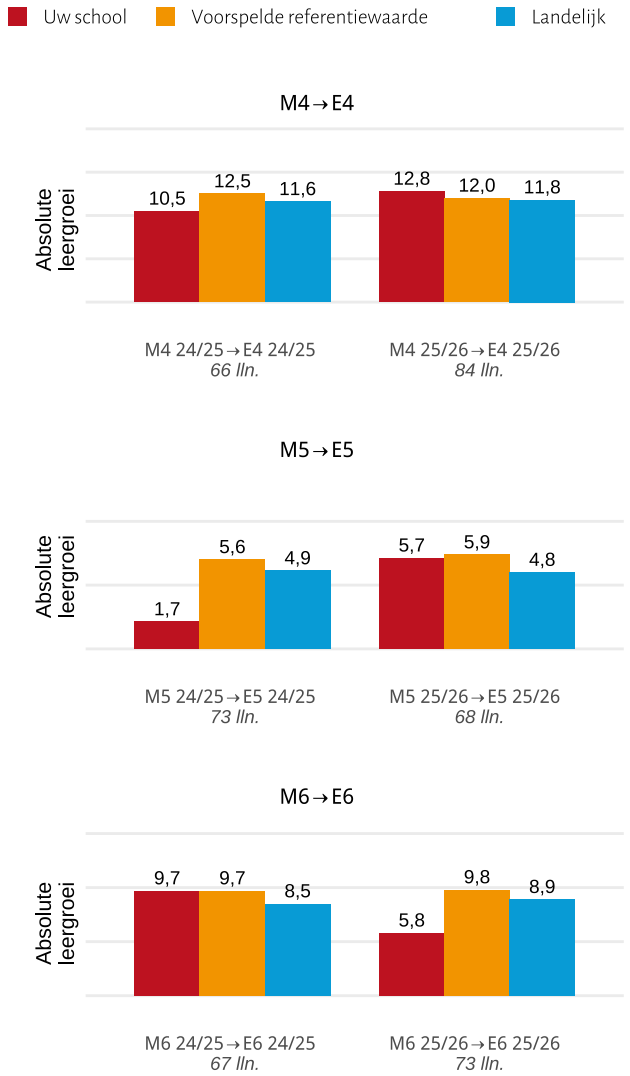
Dit hoofdstuk geeft de gemiddelde leergroei van uw leerlingen weer per jaargroep, op de onderdelen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde. Enkel wanneer leerlingen zowel de M-toets als de E-toets hebben gemaakt, worden deze meegenomen in de berekening van de leergroei. De leergroei is af te lezen uit de **Figuren 2.1**, **2.2** en **2.3**. De leergroei in het half jaar tussen de M-toets en E-toets van schooljaar 2025-2026 is vergeleken met de leergroei een jaar eerder. De figuren laten zo zien of een jaargroep het beter of minder goed doet dan de jaargroep een jaar eerder.

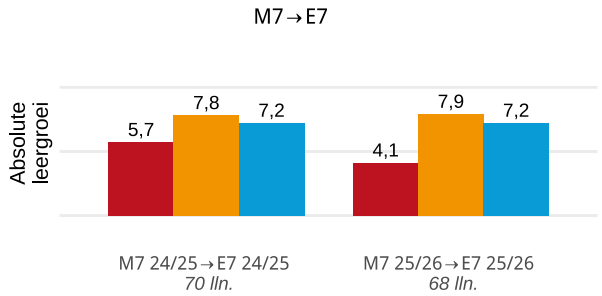
De leergroei op uw school kan vergeleken worden met de leergroei op landelijk niveau. De voorspelde referentiewaarde wordt hier ook getoond. Ook hier geldt weer: door de uitsplitsing per jaargroep kan het aantal leerlingen klein zijn; een uitschieter naar boven of naar beneden kan dan een vertekend beeld geven.

Kijktips

Stap 1:	Bekijk de gemiddelde leergroei op uw school tussen de M-toets van 2025-2026 en de E-toets van 2025-2026 en vergelijk deze met het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde. Indien uw school een hogere leergroei heeft dan de voorspelde referentiewaarde, betekent dit dat de leerlingen op uw school beter presteren dan leerlingen op vergelijkbare andere scholen. Is de leergroei lager, dan doen de leerlingen op uw school het minder goed dan verwacht mag worden (de hoogte van de staaf geeft de leergroei aan).
Stap 2:	Doe hetzelfde voor de gemiddelde leergroei van uw school tussen de M-toets van schooljaar 2024-2025 en de E-toets van schooljaar 2024-2025. Zijn er verschillen?
Stap 3:	Komen de resultaten overeen met uw verwachtingen? Als dat niet zo is: heeft u een idee waardoor dit komt? Er zijn verschillende oorzaken mogelijk: het gaat om een andere groep leerlingen; wellicht staat er een andere leerkracht voor de klas; mogelijk is een andere lesmethode gebruikt; of uw school heeft andere aanpassingen in het onderwijs doorgevoerd. Houd er rekening mee dat als uw leerlingen al hoge absolute vaardigheidsscores hadden (zie Hoofdstuk 1), de leergroei lager kan zijn dan het landelijk gemiddelde.
Stap 4:	Bij eventuele achterstanden in een domein: welke maatregelen kunt u nemen om deze achterstanden in te halen? Voor suggesties verwijzen we graag naar **Onderwijskennis.nl**.

2.1 Begrijpend lezen

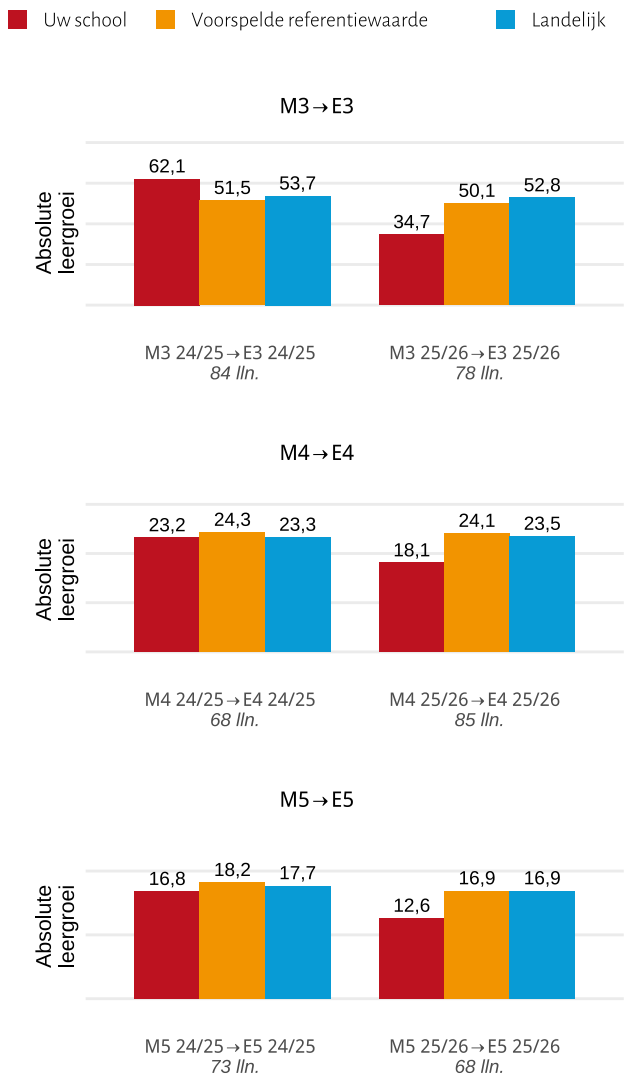

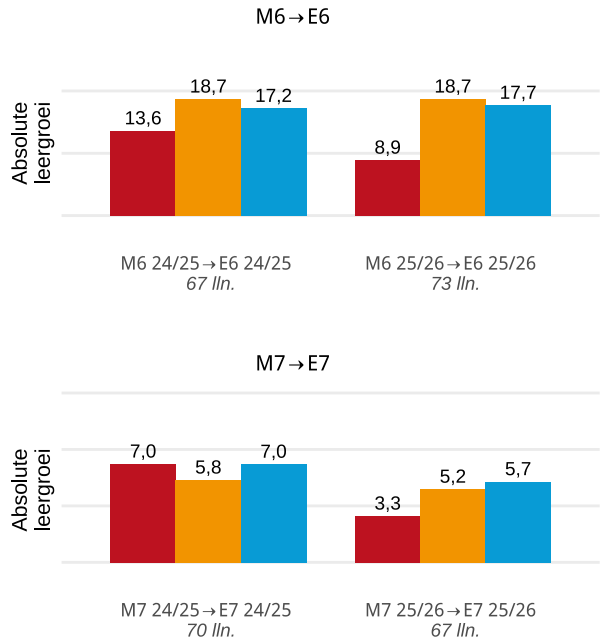
Figuur 2.1 Gemiddelde absolute leergroei begrijpend lezen per jaargroep over een halfjaar van M-toets 2024-2025 tot E-toets 2024-2025 en van M-toets 2025-2026 tot E-toets 2025-2026)

In **Figuur 2.1** kijken we naar de leergroei voor het domein begrijpend lezen. Om de interpretatie van het figuur te verduidelijken, bespreken we de gegevens van M5-E5. Tussen de M-toets en E-toets in schooljaar 2025-2026, bedroeg de gemiddelde leergroei op uw school 5,7. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde. Vorig jaar, tussen de tussen de M-toets en E-toets in schooljaar 2024-2025, bedroeg de gemiddelde leergroei 1,7. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde. De leergroei is het afgelopen halfjaar voor de leerlingen in deze groep dus toegenomen in vergelijking met de leergroei van een jaar eerder.

U kunt de resultaten voor de andere groepen op dezelfde manier lezen.

2.2 Spelling

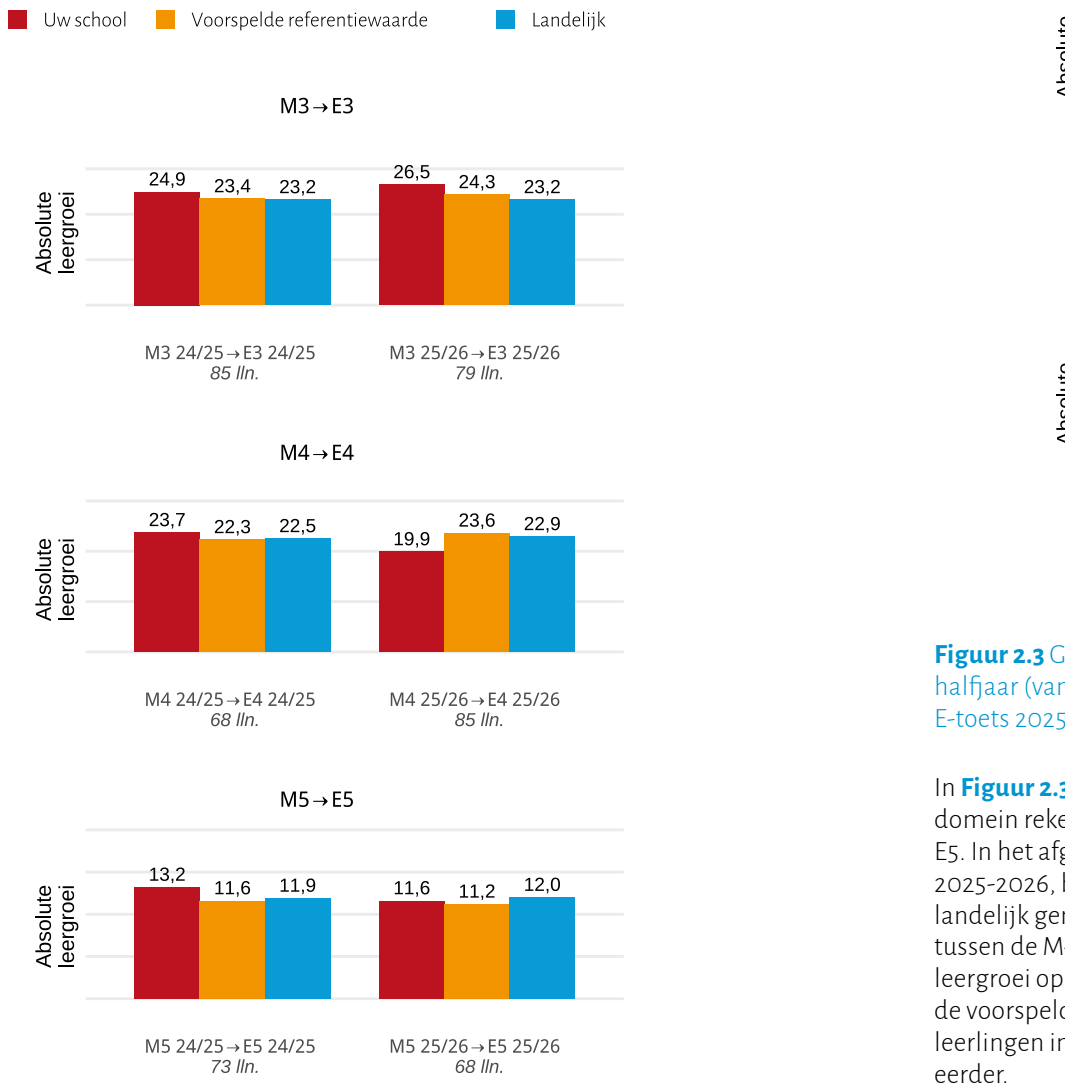

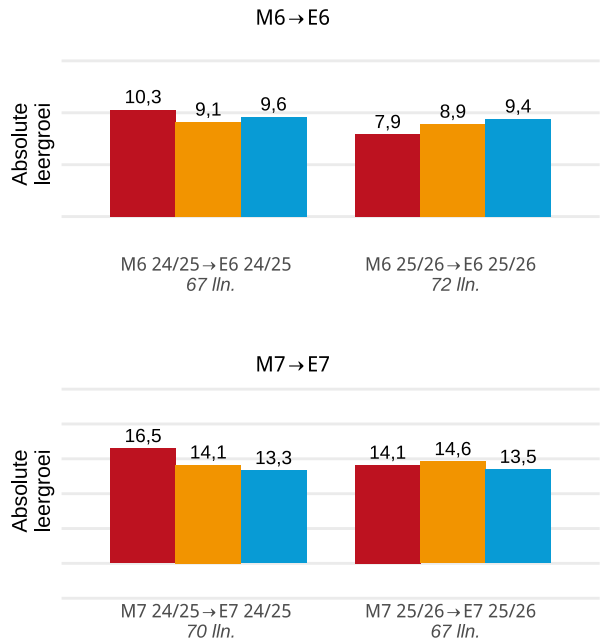
Figuur 2.2 Gemiddelde absolute leergroei spelling per jaargroep over een halfjaar (van M-toets 2024-2025 tot E-toets 2024-2025 en van M-toets 2025-2026 tot E-toets 2025-2026)

In **Figuur 2.2** kijken we naar de leergroei van de E-toets naar de M-toets voor het domein spelling. Als voorbeeld worden de gegevens van M4-E4 toegelicht. De gemiddelde leergroei op uw school bedroeg 18,1 tussen de M-toets en de E-toets in schooljaar 2025-2026. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde. Vorig jaar, tussen de M-toets en de E-toets in schooljaar 2024-2025, bedroeg de gemiddelde leergroei op uw school 23,2. Dit is ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde. De leergroei is het afgelopen halfjaar voor de leerlingen in deze groep dus afgenomen in vergelijking met de leergroei van een jaar eerder.

U kunt de resultaten voor de andere groepen op dezelfde manier lezen.

2.3 Rekenen-wiskunde

Figuur 2.3 Gemiddelde absolute leergroei rekenen-wiskunde per jaargroep over een halfjaar (van M-toets 2024-2025 tot E-toets 2024-2025 en van M-toets 2025-2026 tot E-toets 2025-2026)

In **Figuur 2.3** kijken we naar de leergroei van de E-toets naar de M-toets voor het domein rekenen-wiskunde. Van dit figuur bespreken we de gegevens van M5 naar E5. In het afgelopen halfjaar, dus tussen de M-toets en de E-toets in schooljaar 2025-2026, bedroeg de gemiddelde leergroei op uw school 11,6. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde en lager dan de voorspelde referentiewaarde. Vorig jaar, tussen de M-toets en de E-toets in schooljaar 2024-2025, bedroeg de gemiddelde leergroei op uw school 13,2. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en hoger dan de voorspelde referentiewaarde. De leergroei is het afgelopen halfjaar voor de leerlingen in deze groep dus afgenomen in vergelijking met de leergroei van een jaar eerder.

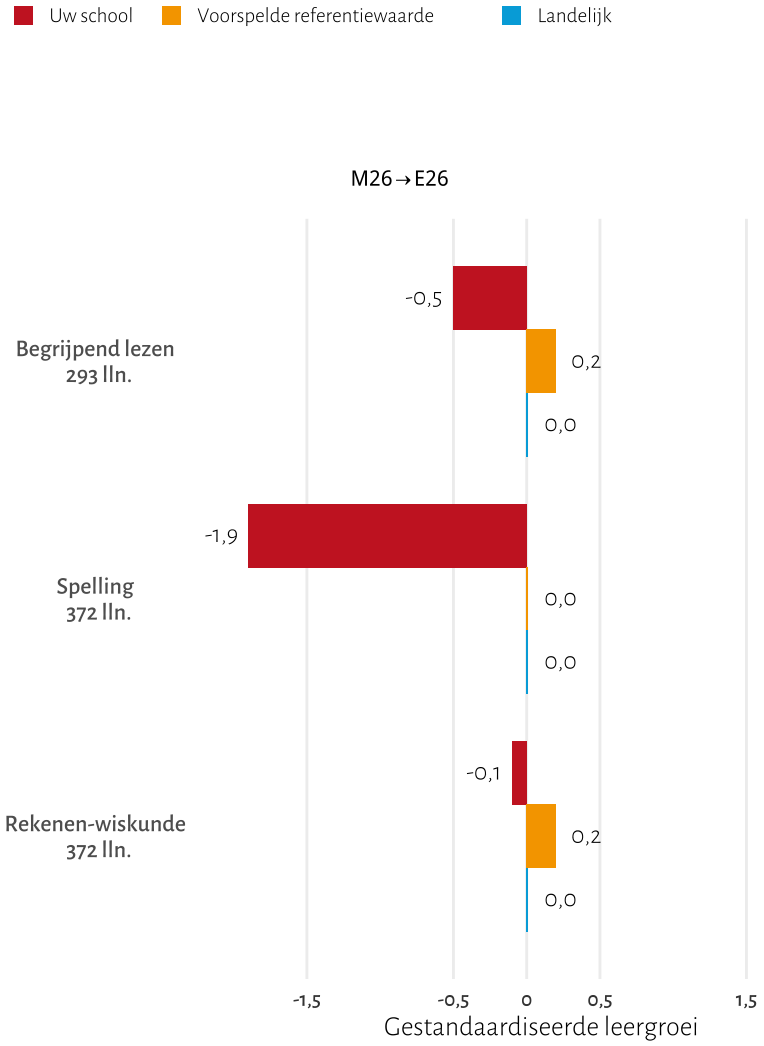
U kunt de resultaten voor de andere groepen op dezelfde manier lezen.

3 DE LEERGROEI PER DOMEIN

Hoe presteren de leerlingen van uw school op de onderdelen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde? In dit hoofdstuk staat de vergelijking tussen deze drie domeinen centraal. We bekijken de leergroei per domein tussen de M-toets van schooljaar 2025-2026 en de E-toets van schooljaar 2025-2026. Omdat in de drie domeinen verschillende scores worden gebruikt, hebben we deze gestandaardiseerd: we hebben ze zo berekend dat een onderlinge vergelijking mogelijk is. Zo kunt u zien in welk domein de leergroei het grootst is, en op welk onderdeel het kleinst. Dit kan afgezet worden tegen de landelijke leergroei en de voorspelde referentiewaarde Verschillen minder dan 0,5 standaarddeviatie (sd) zijn te klein om betekenisvol te zijn. Op de website van het NCO staat meer informatie over de **gestandaardiseerde leergroei**.

Kijktips

Stap 1:	Bekijk per domein of uw school afwijkt van het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde. Indien uw school een hogere leergroei heeft dan de voorspelde referentiewaarde, betekent dit dat de leerlingen op uw school beter presteren dan leerlingen op vergelijkbare andere scholen. Is de leergroei lager, dan doen de leerlingen op uw school het minder goed dan verwacht mag worden.
Stap 2:	Vergelijk de leergroei bij begrijpend lezen met de leergroei bij spelling en rekenen-wiskunde. Is de leergroei per domein (ongeveer) hetzelfde of is er een domein dat achterblijft bij de andere domeinen?
Stap 3:	Komen de resultaten overeen met uw verwachtingen? Als dat niet zo is: heeft u een idee waardoor dit komt?
Stap 4:	Bij eventuele achterstanden in een domein: welke maatregelen kunt u nemen om deze achterstanden in te halen? Kijk voor suggesties ook op **Onderwijskennis.nl**.

Figuur 3.1 Gestandaardiseerde leergroei van M-toets 2025-2026 tot E-toets 2025-2026

In **Figuur 3.1** zien we per domein de gestandaardiseerde leergroei voor uw school, het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde. Het betreft de leergroei tussen de M-toets in schooljaar 2025-2026 en de E-toets in schooljaar 2025-2026. We zien dat de leergroei op uw school voor begrijpend lezen en spelling lager is dan het landelijk gemiddelde. De leergroei is voor begrijpend lezen en spelling lager dan de voorspelde referentiewaarde. Ook kunnen de domeinen onderling met elkaar vergeleken worden. Hieruit blijkt dat de leergroei voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde hoger is dan de leergroei op spelling.

4 DE LEERGROEI UITGESPLITST NAAR GESLACHT

In dit vierde en laatste hoofdstuk vergelijken we de leergroei per domein van jongens en meisjes met elkaar. Jongens en meisjes scoren vaak anders op de verschillende domeinen. In dit hoofdstuk kunt u zien of dat voor uw school ook zo is.

Om deze vergelijking mogelijk te maken hebben we de leergroei per domein gestandaardiseerd. We bekijken de leergroei tussen de M-toets van 2025-2026 en de E-toets van 2025-2026. Zo kunt u zien op welk domein jongens en meisjes zich in die periode het sterkst ontwikkelden. We maken hier geen vergelijking met een eerdere leergroeiperiode.

Kijktips

Stap 1:	Vergelijk de gemiddelde leergroei bij de meisjes op uw school met de gemiddelde leergroei bij de jongens. Hadden beide groepen dezelfde leergroei?
Stap 2:	Bekijk per domein of uw school afwijkt van het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde. Indien uw school een hogere leergroei heeft dan de voorspelde referentiewaarde, betekent dit dat de leerlingen op uw school beter presteren dan leerlingen op vergelijkbare andere scholen. Is de leergroei lager, dan doen de leerlingen op uw school het minder goed dan verwacht mag worden.
Stap 3:	Komen de resultaten overeen met uw verwachtingen? Als dat niet zo is: heeft u een idee waardoor dit komt?
Stap 4:	Welke maatregelen kunt u nemen om eventuele achterstanden bij de jongens of meisjes in te halen? Kijk voor suggesties ook op de **Onderwijskennis.nl**.

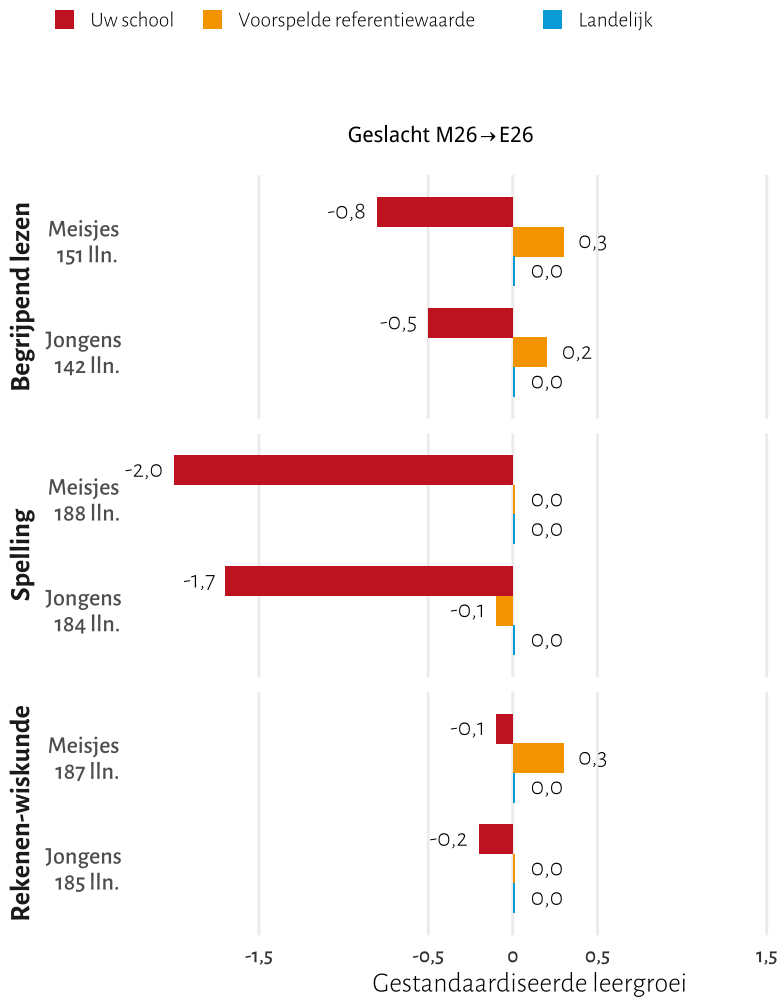
Infobox 2

Hoe gaat het met de basisvaardigheid ***rekenen*** van leerlingen in het Nederlands basisonderwijs? Als we kijken naar verschillende leerling- en schoolkenmerken, zien we het volgende:

- De vaardigheidsscores op rekenen-wiskunde liggen bij leerlingen met hoogopgeleide ouders, leerlingen uit tweeoudergezinnen en jongens over het algemeen hoger.
- Leerlingen op scholen met een lage schoolweging behalen gemiddeld hogere vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde vergeleken met leerlingen op scholen met een hoge schoolweging.
- Op basis van stedelijkheid en schoolgrootte zien we geen noemenswaardige verschillen in de vaardigheidsscores op rekenen-wiskunde.

De bevindingen in deze infobox zijn gebaseerd op eigen onderzoek naar basisvaardigheden in het Nederlands basisonderwijs. Zie de toelichting in Bijlage 1.

4.1 Geslacht

Figuur 4.1 Verschillen in leergroei voor meisjes en jongens (van M-toets 2025-2026 tot E-toets 2025-2026)

In **Figuur 4.1** hebben we de leergroei van uw leerlingen uitgesplitst naar geslacht. We zien dat meisjes op uw school op begrijpend lezen en spelling een lagere leergroei hebben dan het landelijk gemiddelde. Jongens op uw school hebben op begrijpend lezen en spelling een lagere leergroei dan het landelijk gemiddelde. We zien dat meisjes op uw school op begrijpend lezen en spelling een lagere leergroei hebben dan de voorspelde referentiewaarde. Jongens op uw school hebben op begrijpend lezen en spelling een lagere leergroei dan de voorspelde referentiewaarde. Ook kunnen meisjes en jongens onderling vergeleken worden. Meisjes hebben een ongeveer even hoge leergroei op rekenen-wiskunde als jongens.

BIJLAGE 1 DATA EN BEWERKINGEN

Voor deze rapportage hebben we de leergroei berekend van leerlingen uit groep 3 tot en met 7 van uw school. Hiervoor hebben we de toetsgegevens uit het leerlingvolgsysteem gebruikt. We kijken naar de leergroei tussen de toets die meestal rond januari/februari is afgenomen (de M-toets) in schooljaar 2025-2026 en de toets van mei/juni (de E-toets) in schooljaar 2025-2026. We vergelijken deze met de leergroei een jaar eerder.

Hoe is de leergroei berekend?
Voor de berekening van de leergroei gebruiken we de vaardigheidsscores op de M-toets en E-toets van de domeinen begrijpend lezen, spelling (niet-werkwoorden) en rekenen-wiskunde.

De leergroei op een domein is alleen berekend als:
- de leerling zowel een M-toets als, een halfjaar later, een E-toets heeft gemaakt in de meest recente leergroeiperiode (in het schooljaar 2025-2026)
- beide toetsen van dezelfde aanbieder zijn (Boom, Bureau ICE (IEP), Cito, Diataal)
- de leerling beide toetsen heeft gemaakt op dezelfde school.

In Hoofdstuk 1 tonen we de gemiddelde absolute vaardigheidsscores per jaargroep. Voor de figuren in Hoofdstuk 2 gaan we uit van de absolute leergroei. Dit is het verschil in vaardigheidsscores tussen de M-toets en de E-toets een halfjaar later. Voor de figuren in Hoofdstuk 3 en Hoofdstuk 4 hebben we de absolute leergroei van uw school gestandaardiseerd op een schaal van -2 tot en met 2 standaarddeviaties (sd). Het landelijk gemiddelde bij de gestandaardiseerde leergroei is altijd 0. Een gestandaardiseerde score van tussen de 0,5 of -0,5 beschouwen we als 'ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde'. Extreme waardes hebben we afgekapt op -2 en 2 sd. De standaardisatie maakt het mogelijk om de leergroei tussen de drie domeinen direct onderling te vergelijken.

Een uitgebreide uitleg over de berekeningen staat op de website van het NCO, bij de **technische toelichting**.

Kijktips en infoboxen:
In deze rapportage vindt u kaders met kijktips en onderzoeksresultaten. Dit laatste noemen we infoboxen. In de infoboxen met landelijke bevindingen lichten wij de resultaten toe uit ons eigen onderzoek. De infoboxen in deze rapportage zijn gebaseerd op de resultaten van de factsheets over de basisvaardigheden van leerlingen in het Nederlands basisonderwijs die in 2026 door het NCO zijn uitgebracht. Dit betreft de factsheets "Basisvaardigheden factsheet 1 - Taalvaardigheid", "Basisvaardigheden factsheet 2 - Rekenvaardigheid", "Basisvaardigheden factsheet 3 - Leerlingkenmerken" en "Basisvaardigheden factsheet 4 - Schoolkenmerken". In deze factsheets bekijken we de ontwikkeling van basisvaardigheden van leerlingen tot en met schooljaar 2025/2026. Ook wordt er gekeken naar verschillen in vaardigheidsscores naar school- en leerlingkenmerken. De resultaten zijn gebaseerd op de Cito-vaardigheidsscores van begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde. De bevindingen van deze factsheets zijn samengevat in twee infoboxen in deze rapportage. De oorspronkelijke factsheets kunt u terugvinden op **deze** pagina op de website van het NCO.

BIJLAGE 2 BEGRIPPEN

Absolute leergroei	Het verschil tussen twee vaardigheidsscores van leerlingen in de periode tussen twee toetsmomenten. In deze rapportage tussen de M-toets en de E-toets.
Absolute vaardigheidsscore	De vaardigheidsscores van leerlingen op toetsen uit het leerlingvolgsysteem.
E-toets	Eind-toets. Toets (uit het leerlingvolgsysteem) aan het eind van het schooljaar, vaak afgenomen rond mei/juni.
Gestandaardiseerde leergroei	Op de domeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde worden verschillende schalen in vaardigheidsscores gebruikt. Na de berekening van de Absolute leergroei, wordt deze gestandaardiseerd zodat we de leergroei van de verschillende domeinen kunnen vergelijken. Het landelijk gemiddelde bij de gestandaardiseerde leergroei is altijd 0. Een gestandaardiseerde score van tussen de 0,5 of 0,5 beschouwen we als 'ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde'.
Jaargroep	De groep (3 t/m 7) waar leerlingen in zitten.
Leergroei	Zie bij Absolute leergroei en Gestandaardiseerde leergroei.
M-toets	Midden-toets. Toets (uit het leerlingvolgsysteem) die wordt afgenomen in het midden van het schooljaar, vaak afgenomen rond januari/februari.
Voorspelde referentiewaarde	De score van een fictieve school met ongeveer dezelfde leerling- en schoolkenmerken als uw school. Voor de berekening van deze score gebruiken we gegevens van alle deelnemende scholen in Nederland.

Zie ook de **begrippenlijst** op de NCO-website.

CONTACT

Voor vragen over de inhoud van de rapportage kunt u een kijkje nemen bij de veelgestelde vragen op de website van het **NCO**. U kunt ook contact opnemen via **info@nationaalcohortonderzoek.nl**. Vermeld in dat geval het referentienummer 2026110007.

Suggesties zijn welkom

Wij willen onze rapportages graag verbeteren en staan open voor commentaar en suggesties. U kunt hiervoor contact opnemen via **info@nationaalcohortonderzoek.nl**.

NATIONAAL KENNISINSTITUUT ONDERWIJS
NCO

Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost Indië 300,
2593 CE Den Haag
Postadres: Postbus 93461, 2509 AL Den Haag
Website: www.nationaalcohortonderzoek.nl
E-mail: info@nationaalcohortonderzoek.nl

Het NKO is een onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).
www.nko.nl